

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดการพัฒนายังมีส่วนร่วม	7
แนวคิดการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการ A-I-C	16
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	19
แนวคิดระบบบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ	26
แนวคิดของการส่งเสริมสุขภาพ	33
การส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่ตามกฎบัตรอตตาวา	35
งานทัศนสาธารณสุข	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	45
กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องในการวิจัย	51
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	52
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การตรวจสอบข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
บทที่ 4 บริบทของชุมชน	55
ประวัติของชุมชน	55
สถานที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ	56
โครงสร้างประชากร	57
อาชีพและสภาพเศรษฐกิจ	58
การปกครอง	58
การคมนาคม	59
การสาธารณสุขในชุมชน	60
การมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชนที่ผ่านมา	68
บทที่ 5 ผลการวิจัย	72
ส่วนที่ 1 การเตรียมความพร้อมและการศึกษาชุมชน	73
ส่วนที่ 2 กระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติการแก้ปัญหาแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนา	
การมีส่วนร่วมของชุมชน	99
ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาสุขภาพของเด็กก่อนวัยเรียน	128
ส่วนที่ 4 กระบวนการที่ปรับเปลี่ยนของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	129
ส่วนที่ 5 การเปลี่ยนแปลงสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียน	130

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 บทสรุป	132
สรุปผลการวิจัย	132
อภิปรายผล	136
ข้อเสนอแนะ	141
สรุปบทเรียนที่ได้จากการวิจัย	142
บรรณานุกรม	152
ภาคผนวก	156
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	153
ภาคผนวก ข แผนการประชุมวางแผนแก้ไขปัญหาสุขภาพตามกระบวนการ A-I-C	164
ภาคผนวก ค ตัวอย่างกิจกรรม “แนวคิดในการพัฒนา”	172
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเกมที่ใช้ในการประชุมตามกระบวนการ A-I-C	176
ภาคผนวก จ แบบสอบถามประเมินผลกระบวนการเรียนรู้	180
ภาคผนวก ฉ รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	181
ภาคผนวก ช ตัวอย่างผลการตรวจสุขภาพช่องปาก	182
ภาคผนวก ซ ตัวอย่างภาพประกอบการทำกิจกรรมต่างๆในกระบวนการวิจัย	187
ประวัติผู้เขียน	196

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ความชุกโรคฟันผุในฟันน้ำนมจากการสำรวจระดับประเทศ 2532 2537 และ 2543-2544	1
2	สภาวะโรคฟันผุในเด็กอายุ 3 ปี และ 6 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ 2532 และ 2537	2
3	เปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างของแนวคิดการมีส่วนร่วม	12
4	บันได 8 ขั้นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน	15
5	เปรียบเทียบการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบวิชาการ และ แบบ PAR	22
6	แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรแยกตามกลุ่มอายุ และเพศของหมู่บ้าน โนนฆ้อง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ปี พ.ศ. 2545	57
7	ประชาคมบ้าน โนนฆ้องหมู่ที่ 2	59
8	ประชาคมบ้าน โนนฆ้องหมู่ที่ 10	59
9	การให้บริการสาธารณสุขของสถานีอนามัยตำบล โนนฆ้อง	60
10	ผลการตรวจสุขภาพช่องปากตามระบบเฝ้าระวังทางทันตสุขภาพครั้งที่ 1 เดือนมิถุนายน 2545	63
11	ผลการตรวจสุขภาพช่องปากตามระบบเฝ้าระวังทางทันตสุขภาพครั้งที่ 2 เดือนธันวาคม 2545	64
12	คุณสมบัติและจำนวนของผู้เข้าร่วมประชุม	100
13	โครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน	113
14	โครงการครอบครัวอบอุ่น	114
15	โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม	115
16	โครงการพัฒนาความพร้อมเด็กก่อนวัยเรียน	116

สารบัญตาราง (ต่อ)

. ตาราง	หน้า
17 ผลการประเมินแบบสอบถามกระบวนการเรียนรู้	118
18 แสดงอัตราการลดลงของค่าดัชนีแผ่นดินรบกวนทุริย์	131
19 การประชุมระดมความคิดเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหามลพิษในเด็ก ก่อนวัยเรียน	166
20 แสดงผลการตรวจสอบสุขภาพช่องปาก	185

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	ความสัมพันธ์ระหว่างนักวิจัย ทันดาภิบาลและเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมดำเนินงาน ชาวบ้าน ก่อนและหลังการวิจัยแบบ PAR	29
2	แสดงกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	46
3	แสดงแผนที่ทางกายภาพของบ้าน โนนซ่องหมู่ที่ 2 และ 10	56

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved